

Propozycje tematów na wewnętrzną część egzaminu

maturalnego 2012 r. z języka polskiego

Tematy przygotowali nauczyciele poloniści

Zespołu Szkół Ogólnokształcących

w Śremie

LITERATURA

1. „Być” i „mieć” to nazwy postaw. Porównaj je na wybranych przykładach literackich, określając konsekwencje ich przyjęcia dla człowieka.
2. „Małe ojczyzny” w literaturze jako miejsca, do których się zawsze wraca. Omów temat na wybranych przykładach.
3. „Wybudowałem pomnik trwalszy niż ze spiżu” (Horacy). Omów koncepcję poety i poezji na przykładach wybranych utworów poetyckich z różnych epok literackich.
4. Analizując celowo dobrane utwory z literatury polskiej i obcej, scharakteryzuj różne odmiany awangardowego dramatu współczesnego.
5. Analizując wybrane utwory, przedstaw ewolucję powieści science- fiction.
6. Archetypy literackie we współczesnej poezji. Rozwiń problem ponadczasowości mitów na przykładzie wybranych utworów, np. Zbigniewa Herberta, Stanisława Grochowiaka, Wisławy Szymborskiej.
7. Biesiady, wesela, bale. Przedstaw rolę i sposoby wykorzystania motywu w wybranych utworach literatury polskiej.
8. Biografia jako klucz do odczytania twórczości pisarza. Omów problem, przywołując stosowne utwory wybranego twórcy.
9. Bohater o różnych twarzach. Przedstaw różne sposoby funkcjonowania motywu maski w literaturze.
10. Bohater z książką w ręku. Omów wpływ utworów literackich na życie i postawy wybranych postaci z literatury polskiej i powszechnej.
11. Brzydota jako kategoria estetyczna w literaturze różnych epok. Porównaj wybrane dzieła.
12. Cierpienie, groza i baśń w poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Na podstawie wybranych wierszy przedstaw poetycką historię miłości.
13. Człowiek i przeznaczenie. Na przykładach wybranych dzieł literackich zaprezentuj sytuację człowieka w zmieniającym się świecie.
14. Człowiek XX wieku w systemach totalitarnych. Omów problem, interpretując stosowne utwory.
15. Dekadentyzm, afirmacja, ironia – postawy wobec życia, które znalazły odbicie w literaturze. Omów temat na dowolnych przykładach.
16. Diagnoza rzeczywistości w twórczości Aleksandra Fredry. Przedstaw sposób mówienia autora o otaczającym go świecie na podstawie jego dzieł.
17. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej i współczesnej.

18. Dogmaty i herezje w literaturze. Analizie poddaj wybrane utwory.
19. Dokumentaryzm i paraboliczność literatury współczesnej. Porównaj te sposoby prezentacji świata w wybranych utworach.
20. Dokumentaryzm jako sposób opisywania współczesnej rzeczywistości. Omów na wybranych przykładach.
21. Doświadczenie bezsensu i absurdalności istnienia w literaturze. Omów na wybranych przykładach, analizując przyczyny omawianych zjawisk.
22. Dramat współczesny a tradycja teatru. Wykaż, w jaki sposób zmieniła się funkcja teatru, odwołując się do celowo wybranych przykładów literackich.
23. Epopeje narodowe. Analizie porównawczej poddaj dwa, trzy utwory, wykorzystując różnorodne konteksty.
24. Etos miłości romantycznej w literaturze epoki i dziełach literackich epok późniejszych. Omów i porównaj na wybranych przykładach.
25. Etykieta w kulturze różnych epok. Przedstaw rolę obyczajów, tradycji itp., odwołując się do wybranych utworów literackich.
26. Ewolucja powieści kryminalnej. Analizie poddaj utwory różnych autorów (np. A. Conan Doyle, A. Christie).
27. Groteska jako metoda kreowania rzeczywistości. Przedstaw przywołaną kategorię estetyczną na przykładzie wybranych utworów literackich z różnych epok. Omów funkcję jej zastosowania.
28. Heroizacja i mitologizacja kreacji bohaterów literackich. Przedstaw mechanizmy oraz celowość tego zabiegu, analizując wybrane teksty literackie.
29. Istoty i zjawiska nadprzyrodzone. Na wybranych przykładach omów funkcje, jakie pełnią w literaturze.
30. Jakie problemy społeczne i moralne literatury oświecenia uważasz za aktualne? Przedstaw je i uzasadnij swoje zdanie, wykorzystując wybrane teksty literackie.
31. Jakie problemy społeczne i moralne literatury pozytywizmu uważasz za aktualne? Przedstaw je i uzasadnij swoje zdanie, wykorzystując wybrane teksty literackie.
32. Jakie problemy społeczne i moralne literatury renesansu uważasz za aktualne? Przedstaw je i uzasadnij swoje zdanie, wykorzystując wybrane teksty literackie.
33. Komizm jako narzędzie walki z ludzkimi wadami. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
34. Koncepcja życia św. Franciszka z Asyżu i jej kontynuacja w literaturze polskiej. Dokonaj analizy porównawczej dowolnie wybranych utworów.

35. Kosmologia fantasy. Analizując wybrane teksty, zwróć uwagę na literacki sposób kreacji świata.
36. Kreacje postaci literackich w powieści kryminalnej. Analizie poddaj wybrane teksty literatury polskiej i obcej.
37. Kresy w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw różne ujęcia tego tematu na przykładach wybranych utworów.
38. Kultura średniowieczna źródłem inspiracji dla współczesnej literatury fantasy. Interpretując wybrane przykłady literackie, określ zakres i kierunek wpływów.
39. Lęk w literaturze. Analizując wybrane utwory, wykaż ponadczasowość tego motywu.
40. Literatura hagiograficzna różnych epok. Zbadaj wybrane utwory, uwzględniając konteksty pozaliterackie.
41. Literatura jako studium duszy polskiego inteligenta. Zanalizuj wybrane utwory.
42. Literatura PRL-u a literatura drugiego obiegu. Porównaj sposoby przedstawiania rzeczywistości, analizując wybrane teksty.
43. Ludzie godni i nikczemni w literaturze. Scharakteryzuj postawy, omawiając przykłady z różnych epok.
44. Miasto i jego przestrzeń. Na podstawie wybranych utworów omów sposoby ukazywania miasta w literaturze.
45. Miłość w sentymentalizmie i klasycyzmie. Porównaj wybrane teksty literackie reprezentujące te dwa kierunki.
46. Mit antyczny jako źródło „wiecznych odwołań” w literaturze. Przedstaw sposoby i celowość jego wykorzystania, odwołując się do wybranych utworów literackich.
47. Mitologizacja i demitologizacja Polaków w literaturze. Przedstaw problem analizując stosownie dobrane przykłady z różnych epok.
48. Mity polskiego romantyzmu. Ich kontynuacja – akceptacje i polemiki – w literaturze spadkobierców. Przedstaw problem obecny w utworach, np. Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza, Stefana Żeromskiego, Stanisława Wyspiańskiego.
49. Młodzi wobec tradycji. Na wybranych przykładach literackich przedstaw przyczyny i konsekwencje ich postaw.
50. Motyw buntu i nawrócenia w relacjach Bóg – człowiek. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory literackie.
51. Motyw labiryntu w kulturze XX i XXI wieku. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.

52. Motyw rozstania i jego funkcje w tekście literackim. Omów na podstawie wybranych przykładów z literatury.
53. Motyw samotności człowieka w literaturze. Analizując wybrane teksty, zwróć uwagę na konteksty pozaliterackie.
54. Motyw snu i jego funkcje w utworze. Przedstaw problem na wybranych przykładach literackich.
55. Motyw *vanitas* (marność). Na przykładach wybranych utworów literatury średniowiecznej i barokowej przedstaw i omów sposób funkcjonowania tego motywu.
56. Motyw żeglarza – wędrowca w literaturze wybranych epok. Dokonaj analizy porównawczej wybranych tekstów.
57. Mowa ezopowa. Interpretując wybrane przykłady literackie, zwróć uwagę na różnorodność zastosowanych chwytów artystycznych. Uwzględnij kontekst społeczno- polityczny zjawiska.
58. Na podstawie kilku tekstów literackich przedstaw, w jaki sposób światopogląd i upodobania epoki wpływają na wizerunek kobiety w literaturze.
59. Na wybranych przykładach omów zjawisko ewolucji dramatu jako gatunku literackiego.
60. Niezwykły świat ballad. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów z różnych epok literackich.
61. Obecność filozofii antycznej w literaturze współczesnej. Na wybranych przykładach omów powody, dla których twórcy współcześni powracają do filozofii czasów starożytnych.
62. Obraz Polaka w satyrze i karykaturze literackiej. Przedstaw sposoby kreowania portretów i ich funkcje.
63. Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze. Omów sposoby ich przedstawienia i funkcje w wybranych utworach.
64. Odkrywanie Ameryki. Analizie poddaj różne relacje polskich pisarzy z podróży do Nowego Świata, uwzględniając niezbędne konteksty.
65. Odwaga i tchórzostwo. Analizując wybrane utwory literackie, scharakteryzuj postawy bohaterów. Przedstaw konsekwencje ich decyzji.
66. Omów wpływ estetyki baroku na sposób kreowania świata w wybranych utworach XX wieku, np. R. Wojaczka, S. Grochowiaka.
67. Ostatnia scena jako klucz do interpretacji całego utworu. Dokonaj analizy na podstawie wybranych dzieł.
68. Pamiętnikarz jako autor, narrator i bohater swego dzieła. Na wybranych przykładach przedstaw różne sposoby realizacji tych ról.
69. Pieniądz jako czynnik sprawczy działań człowieka. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów z różnych epok.

70. Piosenka pielgrzymkowa nową formą wypowiedzi. Na podstawie wybranych przykładów określ jej cechy gatunkowe.
71. Poezja współczesna wobec człowieka i człowieczeństwa. Omów problem, analizując wybrane utwory jednego poety lub kilku poetów.
72. Poezja współczesna wobec tradycji sztuki barokowej. Omów te literackie odniesienia, odwołując się do wybranych przykładów.
73. Polskie hymny – utwory o narodzie i jego tożsamości. Przeanalizuj i porównaj wybrane teksty.
74. Porównaj kilka literackich wizji rewolucji. Wykorzystaj konteksty historyczne i literackie wybranych dzieł.
75. Portret artysty przekłętego w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do biografii i twórczości wybranych artystów.
76. Portrety Sarmatów w twórczości pisarzy wybranych epok. Analizując różne utwory, zwróć uwagę na czynniki różnicujące te wizerunki.
77. Poszukiwanie sensu życia w literaturze współczesnej. Omów zagadnienie, odwołując się do stosownych przykładów.
78. Pozytywiści wobec przeszłości narodowej. Omów problem na wybranych przykładach literackich.
79. Prawda historyczna a literackie interpretacje historii. Scharakteryzuj problem, analizując wybrane teksty literackie.
80. Problemy społeczeństwa polskiego i ich obecność we współczesnej literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
81. Proces kształtowania systemu wartości bohatera literackiego. Dokonaj analizy zjawiska, odwołując się do wybranych przykładów.
82. Przedstaw dramat polskiego emigranta w wybranych przykładach literatury romantycznej.
83. Przedstaw postaci idealistów i marzycieli w literaturze polskiej. Przywołaj przykłady z różnych epok.
84. Przedstaw renesansową i barokową koncepcję człowieka, dokonując analizy porównawczej wybranych utworów literackich.
85. Przedstaw i porównaj różne ujęcia wodzów w literaturze pięknej.
86. Przedmioty w literaturze. Przedstaw temat porównując przykłady reprezentujące różne rodzaje literackie.
87. Przeżycia pokoleniowe w twórczości pisarzy współczesnych. Dokonaj analizy wybranych tekstów jednego lub kilku autorów wykorzystując stosowne konteksty.

88. Przyczyny i przebieg literackich konfliktów pokoleniowych. Omów problem, wykorzystując wybrane teksty z różnych epok.
89. Przyczyny i rodzaje przemian wewnętrznych bohaterów w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
90. Realizm i naturalizm. Wskaż podobieństwa i różnice, analizując wybrane teksty literackie.
91. Relacje pomiędzy Polakami a Żydami. Przedstaw problem, analizując wybrane przykłady literackie z różnych epok.
92. Religijność we współczesnej poezji polskiej. Na stosownych przykładach pokaż proces dochodzenia do Boga.
93. Renesansowe odwołania do stoicyzmu i epikureizmu. Wskaż obecność i sposoby funkcjonowania tych kierunków filozoficznych w odrodzeniu.
94. Romantyczna i klasycystyczna koncepcja poezji i poety. Porównaj wybrane teksty poetyckie tych dwóch wybranych epok i estetyk.
95. Romantyczny rodowód bohaterów polskiej literatury współczesnej. Omów problem na wybranych przykładach.
96. Rosja w oczach swoich pisarzy. Porównaj sposoby mówienia o państwie i społeczeństwie na podstawie wybranych dzieł.
97. Rozważ problem powinności rządzących wobec narodu, omawiając wybrane teksty, np. Jana Kochanowskiego, Ignacego Krasickiego, Juliana Ursyna Niemcewicza i Czesława Miłosza.
98. Różne koncepcje artysty w literaturze oraz w manifestach programowych dwóch epok. Porównaj wybrane teksty.
99. Różne modele władzy. Scharakteryzuj i oceń je na podstawie utworów wybranej epoki.
100. Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich budowania i określ funkcje w wybranych utworach.
101. Różne realizacje motywu sztuki kulinarnej w utworach literackich. Określ rolę tego tematu w wybranych dziełach.
102. Różne sposoby wykorzystania motywu wesela w tekście literackim. Przedstaw na wybranych przykładach.
103. Różnorodne funkcje komizmu i satyry. Omów na wybranych przykładach literackich.
104. Sentymentalizm w filozofii i literaturze. Dokonaj analizy językowej tekstów – dyskursu filozoficznego i literatury.
105. Skamandryci a pokolenie poetów debiutujących po 1989 roku. Wskaż podobieństwa i różnice wykorzystując odpowiednie konteksty.

106. Sposób funkcjonowania wątku romansowego. Przeprowadź analizę porównawczą wątku romansowego w wybranych przykładach literatury wysokiej i harlequinach.
107. Starożytna koncepcja kosmogoniczna i jej kontynuacja w literaturze współczesnej. Omów problem, korzystając z różnorodnych kontekstów.
108. Stereotypy narodowościowe utrwalone w literaturze. Analizując celowo wybrany materiał literacki z różnych epok, określ mechanizm funkcjonowania tego zjawiska.
109. Stosunek Polaka do sprawy narodowej. Przedstaw problem, analizując teksty literackie dwóch różnych epok.
110. Symbolika biblijna w literaturze. Odwołując się do wybranych tekstów, przedstaw i omów jej funkcjonowanie.
111. Tradycja w literaturze renesansu i czasów współczesnych. Wskaż i omów źródła inspiracji antykiem w twórczości wybranych przez siebie autorów.
112. Tragizm jako kategoria estetyczna i egzystencjalna. Rozważ problem, odwołując się do wybranych utworów.
113. Trudne doświadczenie utraty ziemi rodzinnej. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
114. Tyran jako postać literacka. Porównując wybrane utwory, wykorzystaj różnorodne konteksty.
115. Tyrtejskie tony w polskiej literaturze. Omów na wybranych przykładach z różnych epok.
116. Utopie i antyutopie w literaturze różnych epok. Analizując wybrane utwory, skorzystaj z kontekstów, np. kulturowych, filozoficznych, artystycznych, historycznych.
117. Waśnie i kłótnie w literaturze. Omów i porównaj sposoby przedstawiania zjawiska, odwołując się do celowo wybranych przykładów literackich.
118. Wizerunek domu w twórczości poetów i/lub prozaików współczesnych. Na podstawie wybranych utworów zaprezentuj różne rozważania o motywie domu.
119. Wizerunek dziecka w literaturze. Analizując stosowne przykłady, przedstaw różnorodność ujęć tego motywu.
120. Wizerunki par małżeńskich w utworach literackich z różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
121. W jaki sposób Ignacy Krasicki zaangażował się w dzieło reformy państwa w swoich utworach? Porównaj wybrane teksty tego pisarza, zwracając uwagę na ich zróżnicowanie gatunkowe.
122. W jaki sposób literatura zachęca do obywatelskich postaw? Dokonaj analizy porównawczej dwóch, trzech tekstów literackich.
123. W jaki sposób w rozważania światopoglądowe epoki oświecenia zaangażowała się powiastka filozoficzna? Omów, odwołując się do wybranych tekstów.

124. Walka z przesądami i zacofaniem. Omów problem na przykładach wybranych utworów literackich.

125. Wierność i zdrada w decyzjach moralnych postaci literackich. Przedstaw na wybranych przykładach, uwzględniając motywacje, sytuację materialną i społeczną tych bohaterów.

126. Zaprezentuj obraz wsi w ujęciu sielankowym, realistycznym i naturalistycznym. Interpretując przykłady literackie, określ funkcję środków artystycznych właściwych dla danej konwencji.

127. Zaprezentuj rolę nauczyciela, mistrza, duchowego przewodnika. Analizując wybrane postawy bohaterów literackich, oceń ich przydatność dla kształtowania osobowości.

JĘZYK

128. Analizując wybrane przykłady, scharakteryzuj nowomowę w literaturze pięknej i w prasie.

129. Dialekt i dialektyzacja w utworach literackich. Analizując wybrane teksty scharakteryzuj dany dialekt i wykaż celowość jego zastosowania.

130. Dokonaj analizy błędów językowych na przykładzie wybranych artykułów prasowych lub programów telewizyjnych.

131. Dokonaj analizy językowej przysłów polskich o wybranej tematyce.

132. Dokonaj analizy przykładów celowego naruszania normy językowej w wybranych utworach polskiej literatury współczesnej. Omów funkcje tych zabiegów.

133. Fenomen krótkich form poetyckich. Przeanalizuj wybrane teksty, zwracając uwagę na środki artystycznego wyrazu i ich funkcje.

134. Indywidualizacja języka literackiego. Przedstaw typowe cechy zjawiska na przykładzie twórczości wybranego autora.

135. Inwencja językowa autorów powszechnie funkcjonujących nazw (instytucji, klubów, sklepów itp.). Wyjaśnij, jakie tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny znalazły w niej odzwierciedlenie.

136. Jak mówią wielcy kaznodzieje? Zanalizuj i porównaj styl wybranych kazań Piotra Skargi i K. Wojtyły, zwracając uwagę na funkcje retorycznych środków językowych.

137. Język groteski jako wyzwanie wobec tradycji. Zanalizuj i porównaj język wybranych utworów Witkacego i Gombrowicza, zwracając uwagę na zjawisko gry z konwencjami językowymi oraz literackimi.

138. Język jako instrument walki o władzę. Dokonaj analizy językowej wybranych materiałów wyborczych.

139. Język komiksów i jego rola w kreowaniu obrazu świata przedstawionego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
140. Język literackich kochanków. Określ i scharakteryzuj środki językowe typowe dla mówienia o miłości na wybranych przykładach.
141. Scharakteryzuj język Twoich rówieśników na podstawie analizy zgromadzonego materiału .
142. Język używany w rozprawach sądowych. Na podstawie zebranego materiału rzeczowego lub/i filmowego, prasowego itp. dokonaj analizy językowej, zwracając uwagę na funkcje języka.
143. Język w służbie satyry – dawniej i dziś. Omów na wybranych przykładach.
144. Językowe sposoby wyrażania uczuć w listach lub innych pismach użytkowych dawniej i dziś. Omów na wybranych przykładach.
145. Językowe środki wyrażania emocji. Scharakteryzuj na wybranych przykładach przemówień literackich i pozaliterackich.
146. Na podstawie *Filozofii po góralsku* (ewentualnie innych tekstów autora) przeanalizuj, jak ksiądz Tischner wykorzystuje gwarę góralską.
147. Na podstawie dowolnie wybranych tekstów: poezji, prozy, dramatu, tekstów piosenek, reklam itp. omów funkcję impresywną języka.
148. Omów wpływ i zasadność zapożyczeń na język polski w różnych dziedzinach współczesnej kultury.
149. Podдай analizie porównawczej fragmenty wybranych tekstów literatury wspomnieniowej różnych epok, zwracając uwagę na indywidualne cechy stylu.
150. Przedstaw językowy obraz świata dwóch różnych środowisk społecznych, analizując wybrane teksty językowe, np. audycje, własne nagranie, teksty pisane.
151. Różne kreacje narratora i ukształtowanie narracji w epice. Omów na wybranych przykładach.
152. Scharakteryzuj i oceń gwarę uczniowską, analizując różne teksty (autentyczne wypowiedzi, rozmowy, literaturę, napisy na murach itp.).
153. Scharakteryzuj język i oceń jego funkcje w wybranych tekstach *Blubrów starego Marycha* M. Pogasza.
154. Scharakteryzuj język prasy młodzieżowej. Dokonaj oceny jego poprawności.
155. Specyfika języka bohaterów literatury science - fiction. Omów na wybranych przykładach.
156. Specyfika języka dyskursu filozoficznego. Zanalizuj fragmenty tekstów myślicieli różnych epok.

157. Stylizacja językowa i jej funkcja w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach literackich.

158. Sztuka przekonywania a manipulacja językowa. Scharakteryzuj funkcje środków językowych we współczesnych polskich tekstach propagandy.

159. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.

160. Twórcze wykorzystanie stylów funkcjonalnych (np. urzędowego, potocznego) w poezji współczesnej. Omów na wybranych przykładach.

161. Wielkie mowy historii. Na przykładzie wypowiedzi znanych osób omów znaczenie wystąpień publicznych zwracając uwagę na celowy dobór środków retorycznych.

162. Wieloznaczność wyrazów i jej konsekwencje dla procesu komunikacji. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

163. Zbadaj poprawność językową wybranych tekstów muzyki współczesnej. Scharakteryzuj kryteria, którymi się posłużyłeś.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

164. Analizując różne teksty kultury, w tym – literackie, wskaż i omów charakterystyczne cechy szlachcica Sarmaty.

165. Analizując różne teksty kultury, w tym literackie, scharakteryzuj uczuciowość sentymentalną.

166. Analizując wybrane teksty kultury z różnych epok wykaż, że tytuł może być kluczem do interpretacji utworu.

167. Anioł w literaturze i sztuce baroku. Na podstawie wybranych utworów omów wizerunek tej postaci w kulturze europejskiej.

168. Artysta i jego różne role. Omów problem, wykorzystując przykłady z literatury i innych dziedzin sztuki.

169. Artyści jako bohaterowie dzieł literackich i filmowych. Omów zagadnienie, uwzględniając wpływ różnych środków wyrazu na kreacje bohaterów.

170. Baśniowość jako kategoria estetyczna w literaturze i sztuce. Porównaj teksty kultury z różnych epok.

171. Bohater literacki i filmowy wobec ekstremalnych sytuacji. Omów, analizując różne teksty kultury.
172. Bohater literacki w innych tekstach kultury. Porównaj kreacje tej samej postaci w różnych dziełach, zwracając uwagę na podobieństwa i różnice w sposobie ich ujęcia.
173. Człowiek wobec Boga, życia i śmierci. Przedstaw te relacje na wybranych przykładach z literatury i sztuki.
174. Eksperyment artystyczny w literaturze i sztuce XX i/lub XXI wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.
175. Epopeje na ekranie. Zinterpretuj, oceń i porównaj filmowe wersje wybranych utworów z literackimi pierwowzorami.
176. Fascynacje górami w sztuce. Omów zjawisko na wybranych przykładach z literatury, filmu, malarstwa.
177. Filmy Andrzeja Wajdy jako komentarze do polskiej literatury. Omów wybrane przykłady.
178. Funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przeanalizuj wybrane dzieła.
179. Funkcje symbolu w literaturze i malarstwie – omów przykłady jego najciekawszego, Twoim zdaniem, wykorzystania.
180. Impresjonizm jako metoda twórcza. Zaprezentuj na przykładzie wybranych utworów literackich i malarskich lub muzycznych.
181. Inspiracje mitologiczne w wybranych przykładach literackich, filmowych i/lub multimedialnych grach komputerowych. Porównaj różne teksty kultury.
182. Interpretacja dzieł literatury polskiej w ujęciu wybranego reżysera. Omów stosowne przykłady.
183. Istoty i zjawiska nadprzyrodzone. Na wybranych przykładach omów funkcje, jakie pełnią w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
184. Kostium historyczny i jego funkcja w literaturze oraz innych dziedzinach sztuki. Omów sposoby i cele jego wykorzystania w wybranych dziełach.
185. Kreacja świata w twórczości B. Schulza i M. Chagala. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
186. Kreacje czarnych charakterów w powieściach oraz filmach kryminalnych i sensacyjnych. Na wybranych przykładach dokonaj analizy porównawczej.
187. Literatura i sztuka wobec polityki. Zbadaj te relacje analizując wybrane teksty z jednej lub wielu epok.
188. Maryja – Matka Boga i człowieka. Przedstaw oraz porównaj sposoby tworzenia wizerunku Matki Boskiej w wybranych utworach literackich i dziełach malarskich.
189. Metody budowania nastroju w literaturze i filmie. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.

190. Mity i prawda o piratach. Na wybranych przykładach z literatury i sztuki przedstaw różne ujęcia tego tematu.
191. Motyw ogrodu. Na podstawie analizy wybranych dzieł przedstaw różne sposoby jego obrazowania w literaturze i w innych dziedzinach sztuki.
192. Motyw polskiego dworu w literaturze i filmie. Porównaj na wybranych przykładach różne sposoby oraz funkcje jego wykorzystania.
193. Motywy animalistyczne w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
194. Motywy biblijne lub mitologiczne we współczesnych komiksach. Dokonaj analizy wybranych tekstów.
195. Na wybranych przykładach omów różne sposoby ujęcia motywu wolności w literaturze i sztuce.
196. Natura – kultura. Zbadaj zależności pomiędzy tymi dwoma kategoriami, analizując teksty (w tym – literackie) z różnych epok.
197. Obraz polskiego inteligenta kreowany przez literaturę i film. Przedstaw na wybranych przykładach.
198. Obrazy żywiołów i ich funkcje w literaturze oraz sztuce. Omów na wybranych przykładach.
199. Omów związek literatury, sztuki i myśli filozoficznej na przykładzie tekstów wybranej epoki literackiej.
200. Orientalizm w literaturze i sztuce. Omów zjawisko oraz sposób jego funkcjonowania na podstawie wybranych utworów.
201. Porównaj obrazy Warszawy lub innego wielkiego miasta pojawiające się w literaturze i sztuce jednej lub dwóch epok.
202. Porównaj różne adaptacje wybranego dzieła Williama Szekspira, zwracając uwagę na różnorodność środków artystycznego wyrazu.
203. Porównaj sposoby wykorzystania motywu podróży w literaturze i filmie.
204. Portrety pięknych kobiet we współczesnej literaturze i sztuce. Uwzględniając różnorodne aspekty piękna dokonaj analizy celowo dobranych dzieł.
205. Postać głupca w literaturze i sztuce. Analizując stosowne przykłady, wskaż funkcje, jakie pełni w tekstach kultury.
206. Postać karierowicza w literaturze i filmie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów. Zwróć uwagę na kreację artystyczną bohaterów.
207. Problem globalizacji w literaturze i sztuce. Analizując wybrane utwory, zwróć uwagę na opisane w nich przemiany społeczne, a także na różnorodne konteksty.
208. Problem żydowski w publicystyce, literaturze oraz w sztuce. Analizie poddaj wybrane teksty kultury.

209. Proces kształtowania systemu wartości człowieka. Dokonaj analizy zjawiska, odwołując się do wybranych przykładów literackich i filmowych.
210. Przedstaw kilka wybranych, różnych adaptacji filmowych dzieł literackich, zwracając uwagę na różnorodność środków artystycznego wyrazu i wierność oryginałowi.
211. Przedstaw różne sposoby obrazowania powstania styczniowego w literaturze i sztuce.
212. Rola rodziny w życiu wybranych bohaterów literackich i filmowych. Przeanalizuj stosowne przykłady utworów.
213. Rola szkoły w życiu wybranych bohaterów literackich i filmowych. Przeanalizuj stosowne przykłady utworów.
214. Romantyczny pejzaż. Ukaz jego funkcję w wybranych utworach literackich i malarskich.
215. Różne sposoby kreowania czasu i przestrzeni. Przedstaw na wybranych przykładach literackich oraz filmowych.
216. Różne sposoby ukazywania piękna ludzkiego ciała. Omów problem, odwołując się do literatury i sztuki.
217. Różne wykorzystanie motywu tańca. Omów, odwołując się do przykładów z literatury i sztuki.
218. Różnorodne funkcje komizmu i satyry. Omów na wybranych przykładach z literatury i innych dziedzin.
219. Sceny batalistyczne i ich rola w literaturze oraz w sztuce. Omów na wybranych przykładach.
220. Sposoby konstruowania obrazu natury w literaturze i malarstwie. Przeanalizuj wybrane dzieła.
221. Styl barokowy w literaturze i sztuce. Scharakteryzuj na wybranych przykładach.
222. Superman we współczesnej kulturze: literaturze, komiksie, filmie. Analizie poddaj celowo wybrane przykłady.
223. Sztuka i literatura na usługach władzy. Scharakteryzuj zjawisko socrealizmu na wybranych przykładach.
224. Tendencyjność w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy wybranych utworów, biorąc pod uwagę konteksty pozaliterackie.
225. Tworzenie legendy, mitologizacja postaci w literaturze i kulturze. Przeanalizuj wybrane dzieła.
226. Udowodnij, że kultura masowa pasożytuje na kulturze wysokiej, upraszczając wzorzec i obniżając jego wartość estetyczną. Przykłady zaczerpnij z filmu, reklam, plakatów, literatury popularnej.
227. W jaki sposób sztuka romantyczna przedstawiała bohaterstwo? Odpowiedz na podstawie wybranych dzieł literackich i malarskich.

228. Wizerunek Jezusa w literaturze i sztuce. Zaprezentuj różnorodność obrazów tej postaci na przykładzie wybranych utworów.

229. Współczesna recepcja wybranych motywów biblijnych w realizacjach filmowych i/lub teatralnych i/lub malarskich. Przeanalizuj zgromadzony materiał.

Wybrany temat należy wpisać w deklarację maturalną w dokładnym brzmieniu, należy również podać numer tematu.

W bibliografii, którą dostarczyć należy na miesiąc przed pisemną maturą – również wpisać numer tematu i dokładne jego brzmienie (tematu nie wolno skracać ani dodawać żadnych wyrazów).